

Korupcja –

wpływ najnowszych inicjatyw legislacyjnych na prowadzenie biznesu

Według ostatniej edycji Indeksu Percepcji Korupcji za 2023 rok, opublikowanej przez Transparency International, Polska po raz kolejny obniżyła swój wynik, jako kraj o wysokim stopniu skorumpowania, zajmując 47 miejsce w rankingu obejmującym 180 państw¹.

W maju 2024 r. Polski Sejm przyjął ustawę o ochronie sygnalistów, której celem jest ochrona wszystkich osób zgłaszających naruszenie prawa, w tym m.in. działania lub zaniechania niezgodne z prawem lub mające na celu obejście prawa dotyczące korupcji. Na ścieżkę Rządowego Procesu Legislacyjnego wprowadzono też projekt ustawy o wzmocnieniu koordynacji działań antykorupcyjnych.

Projekt ustawy o wzmocnieniu koordynacji działań antykorupcyjnych zakłada m.in. likwidację Centralnego Biura Antykorupcyjnego i przejęcie jego dotychczasowych zadań przez Policję (w tym przez nowo powstałą jednostkę w ramach jej struktur: Centralne Biuro Zwalczania Korupcji), Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Krajową Administrację Skarbową.

Definicja korupcji

Projektowana ustawa jako korupcję definiuje czyn:

1. polegający na obiecywaniu, proponowaniu lub wręczaniu przez jakąkolwiek osobę, bezpośrednio lub pośrednio, jakichkolwiek nienależnych korzyści osobie pełniącej funkcję publiczną dla niej samej lub dla jakiejkolwiek innej osoby, w zamian za działanie lub zaniechanie działania w wykonywaniu jej funkcji;
2. polegający na żądaniu lub przyjmowaniu przez osobę pełniącą funkcję publiczną bezpośrednio, lub pośrednio, jakichkolwiek nienależnych korzyści, dla niej samej lub dla jakiejkolwiek innej osoby, lub przyjmowaniu propozycji lub obietnicy takich korzyści, w zamian za działanie lub zaniechanie działania w wykonywaniu jej funkcji;

3. popełniany w toku działalności gospodarczej, obejmującej realizację zobowiązań względem władzy (instytucji) publicznej, polegający na obiecywaniu, proponowaniu lub wręczaniu, bezpośrednio lub pośrednio, osobie kierującej jednostką niezaliczaną do sektora finansów publicznych lub pracującej w jakimkolwiek charakterze na rzecz takiej jednostki, jakichkolwiek nienależnych korzyści, dla niej samej lub na rzecz jakiegokolwiek innej osoby, w zamian za działanie lub zaniechanie działania, które narusza jej obowiązki i stanowi społecznie szkodliwe odwzajemnienie;
4. popełniany w toku działalności gospodarczej obejmującej realizację zobowiązań względem władzy (instytucji) publicznej, polegający na żądaniu lub przyjmowaniu bezpośrednio lub pośrednio przez osobę kierującą jednostką niezaliczaną do sektora finansów publicznych lub pracującą w jakimkolwiek charakterze na rzecz takiej jednostki, jakichkolwiek nienależnych korzyści lub przyjmowaniu propozycji lub obietnicy takich korzyści dla niej samej lub dla jakiegokolwiek innej osoby, w zamian za działanie lub zaniechanie działania, które narusza jej obowiązki i stanowi społecznie szkodliwe odwzajemnienie.

Ośłona antykorupcyjna

W projekcie ustawy o wzmocnieniu koordynacji działań antykorupcyjnych ustanowiono też osłonę antykorupcyjną, mającą na celu wzmocnienie efektywności rozpoznawania i przeciwdziałania korupcji w życiu publicznym i gospodarczym oraz działaniom wymierzonym w interesy ekonomiczne państwa. Obecnie osłona antykorupcyjna realizowana jest na podstawie Wytycznych Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 marca 2024 r. w sprawie funkcjonowania osłony antykorupcyjnej, a więc projektowane zmiany zakładają wzmocnienie rangi aktu prawnego stanowiącego podstawę jej prowadzenia.

¹ <https://www.transparency.org/en/cpi/2023/index/pol>

Osloną antykorupcyjną będzie można obejmować:

1. postępowania o udzielenie zamówienia publicznego;
2. umowy w sprawie zamówienia publicznego, przygotowywane lub realizowane przez: organy administracji rządowej, państwowe osoby prawne i inne państwowe jednostki organizacyjne;
3. procedury regulujące wydatkowanie środków publicznych;
4. postępowania mające na celu opracowanie lub uzgodnienie projektu dokumentów rządowych.

Działania prowadzone w ramach osłony antykorupcyjnej będą realizowane przez Policję, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego oraz Krajową Administrację Skarbową. Wniosek o objęcie przedsięwzięcia osłoną antykorupcyjną będzie kierowany do Ministra-Koordynatora Służb Specjalnych przez członka Rady Ministrów przygotowującego lub realizującego przedsięwzięcie rządowe albo któremu podlega lub który nadzoruje organ lub jednostkę organizacyjną przygotowującą lub realizującą przedsięwzięcie rządowe.

Jak chronić się przed korupcją w biznesie?

Przedsiębiorcy by zabezpieczyć się przed ryzykami korupcyjnymi wewnątrz organizacji powinni wdrożyć działania w zakresie prewencji korupcyjnej. Szkolenia, warsztaty, właściwie zbudowane polityki compliance to tylko niektóre z elementów, które mogą przyczynić się do zwiększenia świadomości pracowników na temat zagrożeń korupcyjnych, a firmom pozwolić zdiagnozować źródła potencjalnych ryzyk i podjąć odpowiednie działania w celu ich minimalizacji.

Bazując na wieloletnim doświadczeniu, prowadzimy dla przedsiębiorców szkolenia z zakresu prawa karnego w biznesie oraz compliance; a w razie sygnałów o wewnętrznych nieprawidłowościach, wspieramy firmy w prowadzeniu wewnętrznych postępowań wyjaśniających.

Zapraszamy do kontaktu!

Tomasz Konopka

Partner, adwokat

☎ +48 604 243 699

✉ tomasz.konopka@skslegal.pl

Katarzyna Stradomska-Balcerzyk

Prawnik, adwokat

☎ +48 883 391 704

✉ katarzyna.stradomska-balcerzyk@skslegal.pl

Warszawa

Jasna 26, 00-054 Warszawa

T +48 22 608 70 00

F +48 22 608 70 70

E office@skslegal.pl

Katowice

Korfantego 138a, 40-156 Katowice

T +48 32 731 59 86

F +48 32 731 59 90

E office.katowice@skslegal.pl

Poznań

Mickiewicza 35, 60-837 Poznań

T +48 61 856 04 20

F +48 61 856 05 67

E office.poznan@skslegal.pl